

INTRODUCCIÓ

Per tal d'enfocar la qüestió que es planteja, abordaré en la meva intervenció tres qüestions que entenc fonamentals, per tal d'arribar a les conclusions necessàries:

- . El marc competencial actual.
- . El nou marc de les telecomunicacions.
- . Què n'hauria de contemplar l'Estatut.

l és que limitar la qüestió, a quin ha de ser el paper de les telecomunicacions en l'Estatut, és simplement limitar el debat, per que l'Estatut com a norma institucional bàsica, ni pot, ni ha d'entrar en excessiu detall en cada una de les matèries que tracta, precisament per evitar generar una norma que encotilla tant l'acció de futurs governs, que n'impedeix la flexibilitat necessària, i que per tant, n'exigiria una major freqüència de revisions. La flexibilitat, ha estat i encara és precisament, una de les característiques de l'actual Estatut, que l'ha permès arribar als vint-i-cinc anys, amb un bon estat de salut, a pesar de tot allò que s'ha dit i sentit en els darrers més de divuit mesos de debat sobre la reforma del mateix, i precisament és la flexibilitat la principal carència del vigent text de proposta de reforma estatutària.

En la meva intervenció intentaré respondre a la pregunta sobre quin hauria de ser el paper del Govern de la Generalitat de Catalunya, en matèria de telecomunicacions, per tal de, a partir d'aquí determinar que n'hauria de contemplar l'Estatut.

MARC COMPETENCIAL ACTUAL

El marc competencial actual pot plantejar-se des d'una forma molt prima, fent referència a l'art. 149.1.21 de la CE, el qual cita les telecomunicacions com a competència exclusiva de l'Estat.

Això no obstant, l'art. 149.1.27 de la CE, obra portes a determinades competències autonòmiques, ja que atribueix a les CC.AA. la competència en el desenvolupament i execució de les normes bàsiques del règim de premsa, ràdio i televisió i en general de tots els mitjans de comunicació social. Per tant, apareixen almenys dos elements com són la ràdio i la televisió, estretament vinculats al concepte de telecomunicacions, però que la CE, n'hi atorga la competència a les CC.AA.

Aquests dos apartats de la CE, il·lustren perfectament els dos elements que entenc fonamentals i entorn als quals ha girat, i gira el debat competencial:

- . les telecomunicacions, enteses com els suports físics, damunt els quals es presten serveis; i,
- . els serveis que es presten a través dels anteriors.

Respecte del primer, cal entendre l'exclusivitat de la competència estatal sense perjudici dels drets d'altres institucions, com poden ser la Generalitat de Catalunya, o els mateixos Ajuntaments a planificar, estendre i explotar xarxes de telecomunicacions, ja sigui de forma directa o indirecta.

Respecte dels serveis que es presten a través dels suports físics, cal entendre la competència de la Generalitat pel que fa als mitjans de comunicació social en general, i a la ràdio i televisió en particular, en el seu desenvolupament i execució de normes bàsiques, així explícitament ho indica la CE. Per tant, en aquest mateix sentit caldria entendre com a competència de la Generalitat, tots aquells serveis que sent competència de la Generalitat, es prestessin a través de qualsevol xarxa de telecomunicacions.

En canvi, quan els serveis que utilitzen el suport físic, són serveis de comunicació pròpiament dits, com per exemple, la telefonia o la radiocomunicació, o d'altres serveis, com per exemple, la defensa o la seguretat pública, que són competència estatal, els dubtes sobre possibles competències autonòmiques s'esvaeixen.

El debat constitucional ha girat entorn a fins quin punt, una determinada matèria es pot considerar dins l'àmbit de les telecomunicacions, quan es legisla sobre determinats serveis o aspectes quina competència és autonòmica. Per exemple, aspectes sobre comerç, consum, educació o sanitat, a través de xarxes electròniques, es poden considerar en l'àmbit de les telecomunicacions o no ?

La jurisprudència del TC, ja s'ha manifestat en diverses ocasions, i tanmateix el Consell Consultiu de la Generalitat de Catalunya, també ha donat la seva opinió en diversos dictàmens al respecte.

El paradigma d'aquesta situació, el trobem molt probablement en una Llei força important, pel col·lectiu d'enginyers i enginyers tècnics de telecomunicacions, com és la Llei 1/98, en la qual sota el paraigües comú de les telecomunicacions, s'entra en matèries diverses com ara dret civil, habitatge, règim local, ràdio i televisió, totes elles amb competències autonòmiques. Sense pretendre entrar en valoracions, que es poden interpretar subjectives, en aquest cas, el dictamen del Consell Consultiu de la Generalitat, reconeix la competència estatal per a dictar aquella llei, amb la única excepció de les atribucions de la competència sancionadora, en alguns d'aquells aspectes.

Com deia, no pretenc fer-ne una valoració, si no simplement il·lustrar, com el marc competencial actual, obliga a determinar un punt, fins al qual, es pot entendre una competència estatal o autonòmica.

Ara bé, aquesta situació, té el seu origen en el disseny institucional de l'Espanya pre democràtica, i en matèria de telecomunicacions, han canviat moltes coses des d'aleshores, i continuen canviant dia a dia, donada la estreta vinculació de les telecomunicacions amb les noves tecnologies, de les que en aquell moment segurament, ni se'n parlava.

EL NOU MARC DE LES TELECOMUNICACIONS

Avui en dia, la situació ha canviat molt, i cal citar el context de globalització en el que ens movem (el qual existeix també gràcies, entre d'altres, al creixement i expansió de les telecomunicacions), i les seves conseqüències a la nostra societat més immediata. Aquest mateix any, per exemple, patim les conseqüències de l'obertura dels mercats als productors tèxtils xinesos en particular, asiàtics en general, que competeixen amb les nostres economies occidentals basant-se en menors costos laborals i socials. Les conseqüències són tancaments i deslocalitzacions de indústries de baix valor afegit, a la recerca de millors condicions laborals que els permeti continuar competint, en el mercat global.

Aquesta situació, ens obliga a reorientar la nostra economia cap a indústries de major valor afegit, on el principal capital que disposem per poder competir és el capital intel·lectual, i és aquí on la societat del coneixement i tots els elements necessaris pel seu desenvolupament hi juga un paper fonamental en el sentit de permetre'ns ser més competitius en el futur més immediat.

És indubtable que els poders públics han de ser els principals implicats en el desenvolupament de polítiques que permetin continuar fent avançar el nostre país pel camí de la societat del benestar. El caràcter estratègic de les tecnologies de la informació i de la comunicació, va ser entès per la Unió Europea, que li dona un important impuls, especialment a partir del Consell Europeu de Lisboa. També els Governos d'Espanya, i els Governos de la Generalitat ho han fet (sense que aquest sigui el moment adequat per avaluar els resultats de les polítiques realitzades), sense que ni la Constitució Espanyola, ni l'actual Estatut hagin significat cap fre al desenvolupament de polítiques d'impuls de la societat del coneixement.

En qualsevol cas és cert, que el nou panorama tecnològic, permet replantejar quina és la distribució de competències adequada entre els diferents poders polítics, per tal de garantir una major eficàcia de les polítiques públiques i privades, adreçades a la millora de les condicions de competitivitat de la nostra societat.

Tot i el concepte força ampli de telecomunicacions, crec que, en aquest moment, val la pena centrar el debat en tres qüestions novedoses: el sector audiovisual, l'espectre radioelèctric i les comunicacions electròniques.

Començant pel sector audiovisual, l'evolució al llarg dels anys del mateix, ha estat més que notable. Hem passat d'una televisió estatal única, a una proliferació de mitjans audiovisuals important: només en el camp de la televisió, cal dir que a Catalunya, en aquest moment operen un centenar llarg de televisions d'abast local, a les que cal afegir les televisions autonòmiques tant públiques com privades, com les d'àmbit estatal privades. Situació probablement impensable al final de la dècada dels 70, del segle passat. Tant és així, que l'actual Estatut de Catalunya, contempla una autorrestricció a les competències en radio i televisió, atès que hi afegeix "en els termes i casos establerts en la llei que reguli l'Estatut Jurídic de la Ràdio i Televisió". Per tant en termes d'eficàcia, sembla evident que la Generalitat de Catalunya, hauria de tenir major marge legislatiu en aquest àmbit, tot respectant un marc bàsic, que fins i tot, potser s'escapa a l'abast estatal, donada la proliferació d'instruccions en forma de directives i decisions de la Comissió Europea al respecte.

Continuant per l'espectre radioelèctric, i de forma també estretament vinculada a l'àmbit audiovisual, les noves tecnologies, han aportat solucions a les limitacions existents encara actualment, pel que fa al seu ús, amb senyals analògiques. Les noves tecnologies digitals permeten un ús molt més eficient d'aquest bé escàs com és l'espai radioelèctric, i això permetria que determinades franjes del mateix poguessin ser planificades i gestionades en el marc autonòmic, precisament per facilitar-ne un ús territorial. No obstant això convindrà distingir entre ordenació bàsica i desenvolupament, ja que també el Parlament i el Consell de la Unió Europea, van considerar la necessitat d'establir un marc regulador de les polítiques sobre l'espectre radioelèctric, plasmat en la Decisió 676/2002/CE.

Finalment, respecte de les comunicacions electròniques, concepte que en el moment de redactar el vigent marc competencial, no tenia gaire importància, però que avui constitueix una eina fonamental en la relació global entre les

persones, ha de ser innegable que la competència en el cas de serveis produïts o adreçats a Catalunya, ha de ser de la Generalitat de Catalunya, però amb les limitacions pròpies de la tecnologia, que permeten que serveis adreçats a un territori qualsevol, puguin ser produïts en qualsevol altre. També en aquest aspecte la política comuna de la Unió Europea ha anat establint marcs, que han quedat plasmats en les Directives 19 a 22, 58 i 77/2002/CE.

Precisament els marcs comunitaris esmentats, han tingut la seva transposició en l'ordenament jurídic espanyol en la Llei 32/2003, General de Telecomunicacions.

I L'ESTATUT QUE N'HA DE DIR DE TOT AIXÒ ?

Doncs potser, tampoc masses coses, ja que com deia en l'inici de la meua intervenció, l'Estatut és una norma institucional bàsica, que no hauria de realitzar una descripció massa feixuga de noves competències en el marc tecnològic, doncs correm el risc que es vegi superat ràpidament per noves evolucions tecnològiques ara impensables.

La reforma de l'Estatut podria resoldre la autorrestricció en l'àmbit audiovisual, però difícilment pot resoldre una cessió en la gestió de l'espai radioelèctric que topa de front amb la Constitució. Això no obstant, la pròpia Constitució contempla els mecanismes de cessió de competències reservades a l'Estat, que ja han estat usats per altres matèries.

En qualsevol cas, la reforma de l'Estatut sí que hauria de fer referència a la importància del desenvolupament de la societat del coneixement, i de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació, com a mitjà per garantir la competitivitat de la nostra societat en l'actual marc de mundialització.

Tant o més important, és que la Generalitat de Catalunya, disposi de les competències adequades per a l'impuls efectiu i eficaç de la societat del coneixement, com que siguem competents en l'exercici de les nostres

respectives responsabilitats per a fer realitat aquesta nova transformació de la societat en la que ens ha tocat viure.

Barcelona, 9 de setembre de 2005.

Santi Rodríguez i Serra
Diputat al Parlament de Catalunya
Partit Popular de Catalunya.